

Най-интересният и значителен паметник на културата в исторически аспект в Белоградчик е крепостта "Калето". Белоградчишката крепост е една от най-запазените крепости в страната. Паметник на културата с национално значение. Тази древна твърдина е била изградена сред непристъпни скали, когато българската държава не е била образувана, а Балканският полуостров е бил в пределите на Римската империя. Римляните са използвали при строежа естествената непристъпност на скалите, като издигнали само две стени от северозапад и югоизток. От другите две стени за преграда и днес служат два огромни скални масива, високи по 80 - 100 м. Предназначението на този римски кастел е било да служи за крепост - наблюдателница. Недалеч от крепостта са открити останки и на римски акведукт. В северозападната част на кастела е запазено почти напълно едно подземие, изградено вероятно по-късно от българите. На по-късен етап от своето съществуване през XV - XIX в. Белоградчишката крепост запазва средновековния си български облик. По-късно турците извършват някои доукрепителни работи и нови градежи по крепостния зид. Белоградчишката твърдина била използвана от турците от самото и завладяване. Укрепването на крепостта било предизвикано от желанието на турците да заздравят позициите си в тази част на империята. През 1850 г. крепостта изиграла негативна роля при разгрома на Белоградчишкото въстание. След разбиването на въстаниците в откритите боеве белоградчишките първенци били изведени рез един от тунелите на крепостта вън от нея и обезглавени. Днес близо до мястото на екзекуцията се издига паметник в памет на тези бойци. Крепостта се състои от три двора (всеки с възможност за автономна защита) с обща площ 10 211 кв.м. и едно отделно укрепление. На крепостните стени (височина 10 м) са изградени амбразури за пушки. Крепостта разполага с 15-16 оръдия. В нея са изградени казармени и складови помещения, арсенали, затвор, мелници за сол и жито, 4 водохранилища. Като военно съоръжение се използва за последен път през Сръбско - българската война през 1885г.